Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2026)0002

Den 28:e ordningen: en ny rättslig ram för innovativa företag

Europaparlamentets resolution av den 20 januari 2026 med rekommendationer till kommissionen om den 28:e ordningen: en ny rättslig ram för innovativa företag (2025/2079(INL))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av artikel 225 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

– med beaktande av artiklarna 50 och 114.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I)[1],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område[2],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG[3],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/102/EG av den 16 september 2009 på bolagsrättens område om

---

1 EUT L 177, 4.7.2008, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/593/oj.
2 EUT L 351, 20.12.2012, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1215/oj.
3 EUT L 257, 28.8.2014, s. 73, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj.

enmansbolag med begränsat ansvar[4],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1132 av den 14 juni 2017 om vissa aspekter av bolagsrätt[5],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2121 av den 27 november 2019 om ändring av direktiv (EU) 2017/1132 vad gäller gränsöverskridande ombildningar, fusioner och delningar[6],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2025/25 av den 19 december 2024 om ändring av direktiven 2009/102/EG och (EU) 2017/1132 vad gäller att ytterligare utvidga och uppgradera användningen av digitala verktyg och förfaranden inom bolagsrätten[7],

– med beaktande av rådets direktiv 2001/86/EG av den 8 oktober 2001 om komplettering av stadgan för europabolag vad gäller arbetstagarinflytande[8]

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 28 maj 2025 *EU:s strategi för uppstartsföretag och expanderande företag*,

– med beaktande av Enrico Lettas rapport av den 17 april 2024, *Much more than a market*,

– med beaktande av Mario Draghis rapport av den 9 september 2024, *The future of European competitiveness*,

– med beaktande av yttrandet från utskottet för rättsliga frågor över den föreslagna rättsliga grunden,

– med beaktande av artiklarna 47 och 55 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för rättsliga frågor (A10-0269/2025), och av följande skäl:

A. Företag, särskilt små och medelstora företag, uppstartsföretag och expanderande företag, i hela unionen står inför regelverk som skiljer sig kraftigt åt från medlemsstat till medlemsstat. Denna regleringsmässiga mångfald och de därmed sammanhängande

---

4 EUT L 258, 1.10.2009, s. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/102/oj.
5 EUT L 169, 30.6.2017, s. 46, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1132/oj.
6 EUT L 321, 12.12.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/2121/oj.
7 EUT L, 2025/25, 10.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2025/25/oj.
8 EUT L 294, 10.11.2001, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/86/oj.

kostnaderna för att navigera i okända miljöer står i vägen för paneuropeisk finansiering och företagens expansion.

B. Kommissionen har i sitt meddelande *EU:s strategi för uppstartsföretag och expanderande företag* betonat att fragmentering och lägre tillväxtutsikter tvingar innovativa företag att söka finansiering utanför Europa.

C. Det globala företagsklimatet kräver i allt högre grad följsamhet, digitalisering och tillgång till olika marknader och talangreserver, vilket många företag i unionen för närvarande har problem med att uppnå med anledning av regleringsmässig komplexitet och inkonsekventa regelverk.

D. Unionen, som är mån om att se till att företag kan konkurrera på lika villkor, ska i enlighet med artikel 3.3 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) verka för en hållbar utveckling i Europa som bygger på välavvägd ekonomisk tillväxt och på prisstabilitet, på en social marknadsekonomi med hög konkurrenskraft där full sysselsättning och sociala framsteg eftersträvas, samt på en hög miljöskyddsnivå och en bättre miljö.

E. Ett enhetligt europeiskt bolagsrättssystem skulle kunna uppnås på ett effektivare sätt, inte bara genom en fristående unionslagstiftningsakt utan också genom att införa en uppsättning regler som fungerar parallellt med det nationella rättssystem som finns i varje medlemsstat, utan att dessa regler skapar ytterligare administrativa eller finansiella bördor eller andra slags hinder för företagens utveckling, särskilt små och medelstora företag.

F. Unionen har redan antagit rättsliga ramar för ett europeiskt publikt aktiebolag, en europeisk kooperativ förening och en europeisk ekonomisk intressegruppering. Dessa bolagsformer är dock inte väl ägnade för att göra det möjligt för uppstartsföretag och expanderande företag att verka mer effektivt på den inre marknaden.

G. Att underlätta tillgången till kapital och talanger genom en förenklad och enhetlig rättslig ram kommer att öka små och medelstora företags, uppstartsföretags och expanderande företags förmåga att konkurrera globalt, locka investeringar och bidra till skapande av arbetstillfällen och social sammanhållning inom unionen.

H. Det är nödvändigt att säkerställa tydlighet och rättssäkerhet för europeiska och utländska investerare genom att göra det möjligt för dem att investera över gränserna samtidigt som harmoniserade regler används.

I. Små och medelstora företag, uppstartsföretag och expanderande företag behöver förbättrad tillgång till olika former av kapital, gränsöverskridande rörlighet, skalbarhet, högkvalificerade arbetstagare, vetenskapliga resultat och forskningsresultat,

inbegripet data, offentlig upphandling, skydd mot ”konkurrensdödande förvärv” och långsiktiga investeringsstrategier för att kunna blomstra på den inre marknaden.

J. Små och medelstora företag, uppstartsföretag och expanderande företag, varav många är sociala företag och företag som grundats av unga företagare eller förstagångsföretagare, spelar en viktig roll för att driva på innovation, skapa social sammanhållning och bidra till hållbar ekonomisk tillväxt, men står ofta inför större utmaningar när det gäller att få tillgång till finansiering, nätverk och specialiserat stöd. Samarbete med universitet, forskningsinstitut och tekniköverföringskontor kan påskynda processen från laboratorium till marknad, underlätta tillgången till expertis och infrastruktur och främja kommersialiseringen av forskningsresultat.

K. Många uppstartsföretag och expanderande företag i unionen utvecklar banbrytande teknik. Sådana uppstartsföretag och expanderande företag förvärvas ofta av utländska företag innan de utvecklas fullt ut. Sådana förvärv ligger ofta under unionens tröskelvärden för koncentrationskontroll.

L. Små och medelstora företag, som är centrala för unionens konkurrenskraft, särskilt familjeägda företag, står inför utmaningar i fråga om efterträdandet. Modeller för arbetstagarnas ekonomiska medverkan kan främja ekonomiska utsikter för små och medelstora företag, uppstartsföretag och expanderande företag, ge incitament till talanger och avhjälpa luckor i efterträdandet i fall där ett ägarskifte inom familjen inte är genomförbart och därmed stödja långsiktig stabilitet och tillväxt.

M. Att öka rättssäkerheten och den rättsliga förutsägbarheten för företag som är verksamma i medlemsstaterna är avgörande för att stärka unionens ställning som en ledande plats för entreprenörskap, innovation och hållbar affärsutveckling.

Allmänna principer

1. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande att lägga fram ett lagstiftningsförslag om en 28:e rättslig ordning för företag.

2. Europaparlamentet betonar att en 28:e ordning måste vara ambitiös både till innehållet och formen. Parlamentet understryker att reglerna för den 28:e ordningen måste vara desamma i hela unionen och att medlemsstaterna inte bör tillåtas att i sin nationella rätt behålla eller införa bestämmelser som avviker från dem som fastställs i lagstiftningsakten om den 28:e ordningen. Parlamentet anser att en förordning är den lämpligaste åtgärden för att införa en 28:e ordning. Parlamentet erkänner att ett direktiv om maximal harmonisering skulle kunna tjäna samma syfte. Parlamentet motsätter sig att artikel 352.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) används som rättslig grund eftersom den kräver enhällighet i rådet, vilket skulle kunna avsevärt försena

antagandet av lagstiftningsakten om den 28:e ordningen och äventyra ambitionen och samstämmigheten i den bolagsform som antagits inom ramen för den 28:e ordningen. Parlamentet insisterar på användningen av en rättslig grund som gör det möjligt att anta lagstiftningsakten om den 28:e regimen i rådet med kvalificerad majoritet. Parlamentet anser därför att den 28:e ordningen kan behöva bestå av ett paket med separata lagstiftningsförslag. Parlamentet konstaterar att den lämpliga rättsliga grunden för bolagsrättsliga frågor är artiklarna 50 och 114.1 i EUF-fördraget. Parlamentet menar att ett direktiv om den 28:e ordningen måste vara ett direktiv om maximal harmonisering för att den 28:e ordningens mål ska kunna uppnås.

3. Europaparlamentet är kritiskt till användningen av fördjupat samarbete enligt artikel 20 i EU-fördraget och artikel 329 i EUF-fördraget i syfte att inrätta den 28:e ordningen. Parlamentet understryker att en sådan strategi riskerar att fragmentera den inre marknaden, i strid med unionens integrationsprocess.

4. Europaparlamentet erkänner att harmoniseringsåtgärder inom bolagsrätten på grundval av artiklarna 50 och 114.1 i EUF-fördraget kräver genomförande i medlemsstaternas nationella rätt. Parlamentet anser att ett direktiv om maximal harmonisering som innehåller en tydligt definierad uppsättning centrala frågor, utan att det påverkar arbets- och socialrätten, är nödvändigt i detta fall för att säkerställa att det finns enhetliga regler i alla medlemsstater, utan att skapa ytterligare administrativa eller finansiella hinder för företagen.

5. Europaparlamentet anser att behovet av enhetlighet, effektivitet, samstämmighet och rättssäkerhet, vilket ekonomiska aktörer såsom globalt innovativa små och medelstora företag, uppstartsföretag och expanderande företag samt investerare i sektorn efterlyser, gör det nödvändigt att anta ett direktiv om maximal harmonisering.

6. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att bedöma fördelarna med en sammanhängande ram, bland annat rörande skattefrågor, med mervärde för uppstartsföretag och expanderande företag som en del av paketet om den 28:e ordningen i syfte att locka internationella investeringar och stödja innovation och tillväxt i unionen. Parlamentet betonar att kommissionen bör underlätta samordning och uppmuntra bästa praxis för att minska hindren för gränsöverskridande verksamhet, investeringar och lockandet av talanger.

7. Europaparlamentet anser att den 28:e ordningen är ett strategiskt steg mot att ytterligare fördjupa den inre marknaden och därmed främja europeisk integration och konkurrenskraft.

8. Europaparlamentet upprepar att företag som frivilligt väljer att ansluta sig till den 28:e ordningen bör vara bundna av dess regler.

9. Europaparlamentet betonar att ett företags val att ansluta sig till den 28:e ordningen automatiskt måste erkännas i alla 27 medlemsstaters nationella rättsordningar.

10. Europaparlamentet är medvetet om risken för att ett 28:e ordning skulle kunna möjliggöra kringgående av obligatoriska nationella skydd för arbetstagare, deras representanter och fackföreningar samt andra sårbara parter. Parlamentet understryker att den 28:e ordningen absolut inte får bli ett verktyg för att undergräva, förminska, försvaga eller kringgå befintliga skyddsnivåer på unionsnivå eller nationell nivå. Parlamentet insisterar på att effektiva skyddsåtgärder ska fastställas genom konkreta regler med hög skyddsnivå och genom regler om lagkonflikter som säkerställer att obligatoriska nationella regler tillämpas.

11. Europaparlamentet anser att inrättandet av en 28:e ordning är grundläggande för innovation, konkurrenskraft och tillväxt, och menar att förslaget, tillsammans med tillhörande regleringsåtgärder och verkställande åtgärder, bör antas och genomföras så snart som möjligt.

Den rättsliga ramen för den 28:e ordningen

12. Europaparlamentet anser att den 28:e ordningen främst bör gälla bolagsrättsliga regler och att endast aktiebolag som inte är börsnoterade bör kunna delta i den. Parlamentet anser att den 28:e ordningen bör vara en uppsättning regler som måste införlivas i befintliga eller nya nationella bolagsformer.

13. Europaparlamentet föreslår att den bolagsform som omfattas av den 28:e ordningen namnges ”Societas Europaea Unificata” (S.EU – enhetligt europabolag), vilket innebär att förkortningen ”S.EU” läggs till bland befintliga nationella förkortningar för bolagsformer.

14. Europaparlamentet understryker att den 28:e ordningen inte påverkar tillämpningen av unionsrätten och nationell rätt på området arbets- och socialrätt, inbegripet regler om arbetstagarnas medverkan enligt definitionen i artikel 2 k i direktiv 2001/86/EG och regler om kollektivavtal som är tillämpliga på anställningsorten. Parlamentet betonar att S.EU-bolag måste omfattas av samma unionsregler och nationella regler om insolvens och inte bör avvika från några regler som ger arbetstagare förmånsskydd i insolvensförfaranden.

15. Europaparlamentet betonar behovet av enkel och digital bolagsbildning och bolagsregistrering. Parlamentet efterlyser en minskning av den förfarandemässiga komplexiteten och att registreringsförfarandet för att bilda ett S.EU-bolag ska kunna slutföras digitalt inom 48 timmar, samtidigt som rättssäkerheten säkerställs. Parlamentet efterlyser obligatorisk integrering av digitala verktyg för att lämna in bolagshandlingar och lämna ut information online under S.EU-bolagets hela livscykel och att

”engångsprincipen” genomförs fullt ut för registrering och förvaltning av ett S.EU-bolag. Parlamentet efterlyser möjligheten att tillåta digitala förfaranden, såsom digitala möten för generalförsamlingar och styrelsemöten.

16. Europaparlamentet betonar att inrättandet av S.EU-bolagsformen bör integreras fullt ut med initiativet om utveckling av en europeisk företagsplånbok, som också skulle kunna effektivisera och förenkla digital identifiering och autentisering samt hanteringen av viktiga bolagshandlingar och därigenom säkerställa smidig digital interaktion för S.EU-bolag i alla medlemsstater och underlätta gränsöverskridande verksamhet. Parlamentet efterlyser dessutom ett fullständigt genomförande och en bedömning av befintlig unionsrätt om användning av digitala verktyg inom bolagsrätten, särskilt direktiven (EU) 2017/1132 och 2009/102/EC, samt ytterligare digitalisering och automatisering av rapporter till myndigheter, vilket bör vara en central prioritering i arbetet med förenkling av regleringen i unionen.

17. Europaparlamentet efterlyser inrättandet eller integreringen i befintliga strukturer av en enhetlig digital portal på unionsnivå som ska tjäna som en direkt ingång för S.EU-bolag, vilket kommer att komplettera och utvidga det befintliga systemet för sammankoppling av företagsregister (Bris) genom att tillhandahålla ett harmoniserat, gemensamt gränssnitt för gränsöverskridande användning utan att skapa ett separat eller parallellt register. Parlamentet betonar att den digitala portalen inte bör ersätta befintliga nationella regler om bolagsbildning utan snarare tjäna som en gemensam portal där all information som är nödvändig för investerare samlas. Parlamentet betonar att den digitala portalen måste vara lättillgänglig och möjliggöra sömlös tillgång till nationella företagsregister, och bör bygga vidare på eller, när så är lämpligt, modernisera den befintliga e-juridikportalen. Parlamentet begär att den digitala portalen ska fungera som en plattform som underlättar säkra digitala processer som kan lagra dokument och nationella certifieringar, som senare skulle kunna erkännas i alla medlemsstater för att möjliggöra portabilitet för certifieringar, till stöd för principen ”prove-it-once”. Parlamentet betonar att den digitala portalen bör möjliggöra verifierbara identifikationsuppgifter, elektroniskt undertecknande av handlingar, försäljning och tilldelning av aktier, utarbetande och antagande av styrelsebeslut samt tillhandahållande av e-faktureringstjänster. Parlamentet understryker att den digitala portalen måste vara flerspråkig och ha stöd för gränsöverskridande användning. Parlamentet betonar att sådana digitala verktyg kommer att öka rättssäkerheten, minska de administrativa bördorna och främja företagens smidiga verksamhet på den inre marknaden.

18. Europaparlamentet efterlyser ytterligare utveckling och anpassning av ett enda organisationsnummer inom unionen för att effektivisera registreringen, öka transparensen och förtroendet, underlätta kontrollen av företagets identitet och bekämpa bedrägerier,

penningtvätt och skatteundandragande. Parlamentet betonar att detta skulle göra det möjligt för företag att på ett säkert sätt lagra och dela verifierbara identifikationsuppgifter med myndigheter i hela unionen. Parlamentet uppmanar kommissionen att arbeta med kompatibilitet med globala initiativ för organisationsnummer.

19. Europaparlamentet anser att möjligheten att registrera sig som S.EU bör ta hänsyn till mångfalden av affärsmodeller och inte begränsas till en ny kategori med ”innovativa företag” eller till andra begränsande faktorer. Parlamentet varnar för att skapandet av en sådan ny kategori skulle medföra onödig byråkrati. Parlamentet klargör att det endast bör vara möjligt för fysiska eller juridiska personer som är bosatta eller etablerade i unionen att inrätta ett S.EU-bolag.

20. Europaparlamentet anser att S.EU-bolag bör fungera som en bolagsform för enskilda enheter liksom för den enhetliga koncernledningen och anser att det bör vara möjligt för ett S.EU-bolag att verka som ett moderbolag eller som ett dotterbolag till ett S.EU-moderbolag.

21. Europaparlamentet betonar att ett bolags säte måste vara i en av de 27 medlemsstaterna för att vara berättigat till registrering som S.EU. Parlamentet understryker att sätet och huvudkontoret kan vara i olika medlemsstater.

Skyddsåtgärder, inbegripet långsiktiga strategier och valfria former

22. Europaparlamentet efterlyser att valfria former av ”steward-ownership”, lås för tillgångar och olika aktieklasser, särskilt lojalitetsaktier och aktier i två klasser, inklusive vetorätter, inkluderas som en del av lagstiftningsförslaget om den 28:e ordningen. Parlamentet understryker att europeiska innovativa företag, särskilt små och medelstora företag, uppstartsföretag och expanderande företag, behöver alternativa vägar för tillgång till kapital. Parlamentet betonar behovet av alternativa finansieringsmodeller i ett S.EU-bolags tidiga skede. Parlamentet bedömer att företagare kan vilja skydda sig från ”konkurrensdödande förvärv” för att förhindra att innovation, som ofta stöds av europeiska offentliga forskningsfonder, förflyttas utanför unionen. Parlamentet anser att koncentrationsregleringen är otillräcklig för att ta itu med den frågan.

23. Europaparlamentet betonar behovet att inte undergräva befintliga standarder på unionsnivå eller nationell nivå och därigenom främja rättssäkerhet och skydda allmänna intressen, såsom förebyggande av penningtvätt, respekt för unionens sanktionssystem och skydd av arbetstagare, deras representanter och fackföreningar samt andra sårbara parter i medlemsstaternas nationella rättsordningar.

Parlamentet upprepar att alla S.EU-bolag måste uppfylla de krav som fastställs i unionens arbetsrätt och nationell arbetsrätt.

24. Europaparlamentet anser att det är nödvändigt att införa skyddsåtgärder för de anställdas, arbetstagarrepresentanternas eller bådas medverkan i ett bolags verksamhet. Parlamentet tolkar *medverkan* enligt definitionen i artikel 2 k i direktiv 2001/86/EG. Parlamentet upprepar att S.EU-bolagsformen bör behandlas på samma sätt som jämförbara inhemska företag av sin hemmedlemsstat och som jämförbara utländska unionsbolag av varje värdmedlemsstat, samtidigt som det säkerställs att konstlad användning av S.EU-bolagsformen i syfte att kringgå de nuvarande skyddsnivåerna för arbetstagarnas medverkan enligt medlemsstaternas rätt effektivt förhindras. Parlamentet understryker att S.EU-bolaget bör omfattas av de regler om arbetstagarnas medverkan som i förekommande fall är i kraft i den medlemsstat där anställningen finns. Parlamentet betonar att S.EU-bolaget därför i enlighet med tillämplig nationell rätt på anställningsorten måste införa arbetstagarrepresentationsrättigheter på styrelsenivå när antalet anställda i S.EU-bolaget överstiger ett visst tröskelvärde som fastställts i nationell rätt på anställningsorten och som utlöser arbetstagarrepresentationsrättigheter på styrelsenivå i den medlemsstaten. Parlamentet anser att förhandlingsförfarandet som fastställs i artiklarna 3–7 i direktiv 2001/86/EG är ett alternativ, förutsatt att redan fastställda rättigheter avseende arbetstagarnas medverkan inte kringgås.

25. Europaparlamentet betonar att den 28:e ordningen inte bör leda till att det bildas S.EU-lagerbolag eller till en ökning av antalet brevlådeföretag, eftersom sådana metoder undergräver den regleringsmässiga integriteten, snedvrider den rättvisa konkurrensen och urholkar verklig ekonomisk verksamhet inom unionen. Parlamentet understryker att den 28:e ordningen inte bör påverka fackföreningars och arbetsgivarorganisationers rätt att förhandla om kollektivavtal.

26. Europaparlamentet anser att ett företag som officiellt har konstaterats bryta mot bindande regler om bedrägeri, skatt, socialförsäkringsundandragande eller arbetstagarnas medverkan inte bör tillåtas att ansluta sig till den 28:e ordningen.

Locka och stödja talanger

27. Europaparlamentet betonar att S.EU-ramen bör främja samarbete med universitet, forskningsinstitut och tekniköverföringskontor för att påskynda övergången från laboratorier till marknaden, säkerställa tillgång till forskningsinfrastruktur och expertis samt stödja kommersialiseringen av forskningsresultat och därmed stärka innovationsdrivna ekosystem.

28. Europaparlamentet betonar att S.EU-ramen bör underlätta den fria rörligheten inom unionen, utan behov av mellanhänder i administrativa processer, samtidigt som tillämpliga unionsregler och nationella regler om arbets- och socialrätt respekteras.

29. Europaparlamentet betonar att det är avgörande för tillväxt och innovation i unionen att locka topptalanger och att små och medelstora företag, uppstartsföretag och expanderande företag ofta har svårt att erbjuda de rätta konkurrenskraftiga ekonomiska incitamenten på hela den inre marknaden, såsom eget kapital eller vinstdelning, för att locka och behålla kvalificerad arbetskraft. Parlamentet understryker att produktivitetstillväxt, innovation och social inkludering måste gå hand i hand. Parlamentet är av uppfattningen att man bör överväga att harmonisera reglerna för arbetstagarnas ekonomiska medverkan, särskilt genom att upprätta aktieägarplaner och aktieoptioner för anställda.

30. Europaparlamentet understryker att harmoniserade regler för arbetstagarnas ekonomiska medverkan är ett av de viktigaste kraven för företagare som har svårt att ge sina anställda lika förmåner på hela den inre marknaden. Parlamentet betonar att de harmoniserade reglerna inte bör påverka skattepolitiken, utan snarare bör göra det möjligt för anställda att ha progressiva aktieoptioner. Parlamentet anser att sådana harmoniserade regler skulle göra det möjligt för de anställda att erhålla ett ägarintresse och direkt dra nytta av sitt företags framgång, vilket skulle främja långsiktig lojalitet, innovation och en rättvisare fördelning av tillväxten. Parlamentet betonar att det är viktigt att kommissionen fastställer riktlinjer för värdering av eget kapital och för intjänandeperioder. Parlamentet noterar i detta sammanhang att skatterelaterade frågor, som gör arbetstagarnas ekonomiska medverkan skattemässigt attraktiv, är både känsliga och centrala för att locka topptalanger, och uppmanar därför kommissionen att ta itu med sådana frågor som en del av det 28:e ordningspaketet för att säkerställa rättslig samstämmighet och gränsöverskridande tillämplighet.

31. Europaparlamentet insisterar på att de harmoniserade reglerna för ordningar för arbetstagarnas ekonomiska medverkan bör utformas på ett sådant sätt att de bidrar till en gynnsammare arbetsmiljö och bör vara icke-diskriminerande. Parlamentet betonar att sådana ordningar inte bör ersätta eller minska lönerna och måste ha en låg tröskel för att anställda ska få tillgång till dem.

Tillgång till kapital

32. Europaparlamentet betonar att lagstiftningsförslaget om den 28:e ordningen om inrättande av S.EU-bolagsformen i allmänhet bör skapa klarhet för europeiska och utländska investerare genom att ge dem möjlighet att investera över gränserna enligt harmoniserade regler.

33. Europaparlamentet efterlyser utarbetandet av standardiserade flerspråkiga malldokument som ska användas av S.EU-bolag inom hela unionen för aktieägaravtal och bolagsordningar, och efterlyser användning av och överensstämmelse med dessa malldokument och andra grundmallar och operativa mallar som är skräddarsydda för S.EU-bolag som ska övervakas av den digitala portal som avses i punkt 17 i syfte att säkerställa rättslig klarhet, enkel användning över gränserna och kännedom om investerare. Parlamentet rekommenderar att dessa malldokument används som valfria standardmallar inom förfarandet för registrering av S.EU-bolag. Parlamentet rekommenderar att det bör vara möjligt att avvika från malldokumenten för att ta hänsyn till särskilda verksamhetskrav.

34. Europaparlamentet anser att lagstiftningsförslaget om den 28:e ordningen bör innehålla harmoniserade regler för egetkapitalliknande skuldinstrument, inbegripet insolvensregler som är kopplade till dessa instrument, som gör det möjligt för investerare att investera i ett företag utan att förvärva kontroll över företaget.

35. Europaparlamentet upprepar att tillgången till finansiering inte bör begränsas till riskkapital, utan även omfatta andra typer av investeringar, däribland kapitalinvesteringar och påverkansinvesteringar, pensionssystem och offentliga investeringsfonder, för att säkerställa nödvändig tillgång till kapital.

36. Europaparlamentet anser att åtgärder bör vidtas för att göra det lättare för små och medelstora företag, uppstartsföretag och expanderande företag att samarbeta med forskningsinstitutioner för att stödja avknoppningar och kunskapsöverföring. Parlamentet anser därför att inrättandet av S.EU-bolagsformen bör integreras fullt ut med unionsinitiativ för att underlätta förbättrad tillgång till data inom ramen för forskning.

Tvistlösning

37. Europaparlamentet anser att en alternativ tvistlösningsmekanism bör inrättas för tvister som rör S.EU-bolag för att säkerställa snabb och specialiserad tvistlösning. Parlamentet anser vidare att medlemsstaterna bör överväga att inrätta en särskild panel inom sina nationella domstolar som ägnar sig åt tvister mellan företag med anknytning till S.EU-bolag och att det bör vara möjligt för sådana särskilda paneler att lösa tvister på engelska.

Konsekvensbedömning, översyn och utvärdering

38. Europaparlamentet uppmanar med eftertryck kommissionen att genomföra och offentliggöra en omfattande och transparent konsekvensbedömning av alla nya lagstiftningsförslag som rör den 28:e ordningen, med fokus på harmoniseringsåtgärdernas inverkan på företag och på sociala, skattemässiga och rättsliga konsekvenser samt på risken för att nationella skyddsstandarder försvagas.

39. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa en omfattande översyn och, vid behov, regelbunden granskning av den 28:e ordningen, inbegripet en bedömning av dess införandegrad bland företag, särskilt små och medelstora företag, uppstartsföretag och expanderande företag, dess anpassning till föränderliga affärs- och samhällsbehov, dess övergripande ändamålsenlighet och dess inverkan på unionens konkurrenskraft. Parlamentet uppmanar kommissionen att utvärdera och rapportera till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om den nya lagstiftningsaktens potentiella inverkan på små och medelstora företags utveckling och ekonomiska tillväxt. Parlamentet anser att översynscykeln bör äga rum vart fjärde år för att säkerställa förmågan till anpassning till nya utmaningar.

Slutbestämmelser

40. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att senast det första kvartalet 2026, på grundval av artiklarna 50 och 114 i EUF-fördraget, lägga fram ett förslag till ett direktiv i enlighet med rekommendationerna i bilagan.

41. Europaparlamentet anser att det begärda förslagets eventuella ekonomiska konsekvenser bör täckas av robusta budgetanslag.

42. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution och bifogade rekommendationer till kommissionen och rådet.

BILAGA TILL RESOLUTIONEN:
REKOMMENDATIONER OM INNEHÅLLET I DET BEGÄRDA FÖRSLAGET

1. Allmänna principer och rättslig grund

Europaparlamentet föreslår att den bolagsform som omfattas av den 28:e ordningen benämns ”Societas Europaea Unificata” (S.EU – enhetligt europabolag). Reglerna för S.EU-bolagsformen måste vara desamma i alla medlemsstater, och för att komma till rätta med fragmenteringen av den inre marknaden får medlemsstaterna inte behålla eller införa några bestämmelser i sin nationella rätt som avviker från dessa regler. För att säkerställa ett robust, ambitiöst och omfattande regelverk insisterar parlamentet på att S.EU-bolagsformen antas på en rättslig grund som föreskriver det ordinarie lagstiftningsförfarandet med kvalificerad majoritet i rådet. Parlamentet motsätter sig därför användningen av artikel 352.1 i EUF-fördraget som rättslig grund. Parlamentet är kritiskt till användningen av fördjupat samarbete, eftersom en 28:e ordning då endast skulle vara tillämplig i en undergrupp av medlemsstater, vilket i stället för att komma till rätta med fragmenteringen av den inre marknaden skulle fragmentera den ytterligare och vilket skulle undergräva S.EU-bolagens attraktionskraft, vilka i ett sådant fall inte skulle erkännas inom hela unionen. Den 28:e ordningen om inrättande av S.EU-bolagsformen kan behöva antas genom flera lagstiftningsakter, snarare än genom ett enda helomfattande lagstiftningsinstrument. I så fall bör varje separat lagstiftningsförslag ge samma garantier när det gäller skyddet av allmänna intressen såsom arbetsrätt och arbetstagares och fackföreningars rättigheter. Ordningens bolagsrättsliga delar kommer att behöva antas enligt artiklarna 50 och 114.1 i EUF-fördraget, som är de enda tillgängliga rättsliga grunder för lagstiftningsakter på bolagsrättens område som föreskriver det ordinarie lagstiftningsförfarandet med omröstning med kvalificerad majoritet i rådet. Artikel 50 i EUF-fördraget medger dock endast antagande av direktiv. Mot denna bakgrund bör S.EU inte vara en självständig bolagsform, utan en nationell bolagsform i alla medlemsstater som måste bestå av en uppsättning väsentliga grundbeståndsdelar som harmoniseras genom unionsrätten i syfte att undvika nationell överreglering och avvikande nationella S.EU-bolagsformer som skulle strida mot den 28:e ordningens mål. Förkortningen ”S.EU” bör läggas till befintliga nationella förkortningar för bolagsformer.

S.EU-bolagsformen bör bygga på bolagsformer som inrättats enligt nationell rätt. Medlemsstaterna bör vara fria att välja om de vill låta befintliga nationella bolagsformer omvandlas till S.EU eller skapa en ny nationell bolagsform. Grundarna eller ägarna till en nationell bolagsform ska kunna välja den nya ordningen frivilligt, vilket skulle låta företaget använda företagsbenämningen ”S.EU”.

Ett S.EU-bolag bör automatiskt erkännas som ett aktiebolag i alla medlemsstaters nationella rättsordningar.

Den lag som är tillämplig på bildandet av ett S.EU-bolag bör vara lagen i den medlemsstat där bolaget i fråga är registrerat. Genom undantag från denna princip och i syfte att skydda på förhand definierade allmänna intressen bör det vara möjligt att fastställa tillämplig lag genom en övergripande anknytningsfaktor snarare än platsen för bolagsbildningen.

För att uppnå rättssäkerhet när det gäller S.EU-bolags beståndsdelar måste det direktiv som antas enligt artiklarna 50 och 114.1 i EUF-fördraget vara ett direktiv om maximal harmonisering.

Parlamentet är uppmärksamt på risken för att ett automatiskt erkänt S.EU-bolag skulle kunna leda till ett kringgående av obligatoriska inhemska regler som skyddar arbetstagare, deras representanter och fackföreningar samt andra sårbara parter eller något annat allmänintresse. Bolagsreglerna för S.EU-bolag får därför inte påverka unionsrätten och nationell rätt på området för individuell och kollektiv arbetsrätt, inbegripet regler om arbetstagarnas medverkan, och bör innehålla skyddsåtgärder som effektivt förhindrar missbruk av S.EU-bolagsformen.

2. Tillämpningsområde

Medlemsstaterna bör i sina nationella rättsordningar tillhandahålla en uppsättning regler som, när de efterlevs, gör det möjligt för en nationell bolagsform att inkludera förkortningen ”S.EU” i sitt företagsnamn. För att vara berättigad att registreras som S.EU bör en nationell bolagsform uppfylla följande krav:

– Den måste vara en juridisk person med rättskapacitet som automatiskt erkänns i alla medlemsstater samma dag som det registreras.

– Den måste vara ett aktiebolag där ägarnas ansvar för bolagets skulder begränsas till storleken på deras bidrag.

– Den får inte vara ett börsnoterat bolag.

– Den ska ha bildats av en eller flera fysiska eller juridiska personer som är bosatta i eller är etablerade i en medlemsstat.

– Den måste kunna verka som ett självständigt enskilt företag eller som ett dotterbolag till ett S.EU-moderbolag.

– Sätet ska vara beläget i en av medlemsstaterna.

– Den ska ha rätt att flytta sitt säte till en annan medlemsstat utan att det ska krävas avveckling eller nybildning, i enlighet med

harmoniserade förfaranden som säkerställer kontinuitet i ställningen som juridisk person.

För att bilda ett bolag som kan registreras som S.EU måste det omedelbart inbetalda minimikapitalkravet för registrering av detta bolag fastställas till 1 EUR, oberoende av det minimikapital som annars krävs enligt den nationella rätten i fråga.

För att säkerställa skyddet av borgenärerna bör kommissionen lägga fram en omfattande rättslig ram som inbegriper alternativa mekanismer såsom solvenstest. Sådana alternativa mekanismer bör vara proportionerliga och transparenta, med tydliga kriterier för att bedöma företagens finansiella hälsa och minska riskerna för borgenärer.

För enkelhetens skull bör möjligheten att registrera sig som S.EU inte begränsas till en ny kategori ”innovativa företag” eller till andra begränsande faktorer, eftersom det skulle medföra ytterligare byråkrati och en onödig byråkratisk börda.

Om ett S.EU-bolag avser att notera sig på aktiemarknaden bör den vara skyldig att konvertera till ett aktiebolag enligt unionsrätten eller nationell rätt i enlighet med nationella regler och unionsregler för konvertering.

3. Inrättande av bolagsformen

Bildandet och registreringen av ett S.EU-bolag bör vara helt digitalt och följa ”engångsprincipen”, enligt vilken företag som lämnar in en handling i en medlemsstat inte bör behöva lämna in den på nytt i en annan medlemsstat. Bildandet av ett S.EU-bolag ska vara slutfört inom 48 timmar.

När ett S.EU-bolag har bildats ska det tilldelas en enhetlig digital identitet och ett enhetligt organisationsnummer för att effektivisera registreringen, öka transparensen och förtroendet, underlätta kontrollen av företagets identitet och bekämpa bedrägerier, penningtvätt och skatteundandragande, samtidigt som rättssäkerhet säkerställs.

För att underlätta uppnåendet av dessa mål bör en enhetlig digital portal på unionsnivå som tjänar som en direkt ingång för S.EU-bolag inrättas eller integreras i befintliga strukturer och drivas av kommissionen. Denna portal skulle komplettera och utvidga det befintliga systemet för sammankoppling av företagsregister (Bris) genom att tillhandahålla ett harmoniserat gränssnitt med en enda åtkomst för gränsöverskridande användning utan att skapa ett nytt separat eller parallellt register. Den digitala portalen bör inte ersätta befintliga nationella regler om bolagsbildning utan snarare tjäna som en gemensam plattform där all relevant information som är nödvändig för investerare samlas. Medlemsstaterna bör därför automatiskt översända handlingar till portalen för att säkerställa erkännande och sömlös tillgång för berörda

parter. Plattformen bör också tillhandahålla information om nationella förfaranden och resurser samt ge åtkomst till investerarmalldokument för S.EU-bolag, möjliggöra verifiering av identifikationsuppgifter, elektroniskt undertecknande av handlingar, försäljning och tilldelning av aktier, utarbetande och antagande av styrelsebeslut samt tillhandahållande av e-faktureringstjänster. När ett företag använder denna digitala portal för att registrera ett S.EU-bolag måste det välja en medlemsstat som plats för enhetens bildande och därmed den nationella rätt som är tillämplig på bolagsbildningen.

Den digitala portalen på unionsnivå för företag bör göra det möjligt att registrera sig som S.EU och att söka efter ett företag som är registrerat som S.EU. Registrering, ifyllanden och kompletteringar bör administreras via uppdateringar endast en gång och bör vara tillgänglig i alla medlemsstater via ett flerspråkigt gränssnitt och harmoniserade identifieringsstandarder enligt förordning (EU) nr 910/2014. Den digitala portalen skulle kunna använda ett auktoriserat nätverk för distribuerade liggare (DLT) som registrerar viktiga bolagshändelser, till exempel registreringar eller aktieöverföringar, med oföränderliga tidsstämplar.

Alla kontantbidrag som krävs för att bilda ett företag bör kunna lämnas till ett offentligt förvaltningsorgan under perioden innan öppnandet av ett bankkonto fullbordas. Efter det att bankkontot öppnats bör organet överföra kontantbidragen till detta bankkonto.

4. Skyddsåtgärder

Reglerna om S.EU-bolag bör inte påverka tillämpningen av unionens arbetsrätt och nationell arbetsrätt, inbegripet regler om arbetstagares, arbetstagarrepresentanters eller bådaderas medverkan i ett företags verksamhet enligt definitionen i artikel 2 k i direktiv 2001/86/EG. Principiellt bör S.EU-bolagsformen behandlas av sin hemmedlemsstat på samma sätt som den inhemska aktiebolagsform den bygger på och av varje värdmedlemsstat på samma sätt som jämförbara utländska unionsbolag, samtidigt som det säkerställs att konstlad användning av S.EU-bolagsformen i syfte att kringgå de nuvarande skyddsnivåerna för arbetstagarnas medverkan enligt medlemsstaternas rätt effektivt förhindras.

Den rätt som är tillämplig på individuella anställningsavtal fastställs fortsatt uteslutande enligt artikel 8 i förordning (EG) nr 593/2008 och behörigheten över enskilda anställningsavtal fastställs fortsatt enligt kapitel II avsnitt 5 i förordning (EU) nr 1215/2012, inbegripet Europeiska unionens domstols relevanta rättspraxis. Parternas val får således inte medföra att arbetstagarna berövas det skydd som tillförsäkras dem genom tvingande bestämmelser som inte kan avtalas bort.

När det gäller arbetstagarnas medverkan måste S.EU-bolaget omfattas av de regler om arbetstagarnas medverkan som i förekommande fall är i

kraft i den medlemsstat där huvudkontoret finns. Om ett S.EU-bolag bedriver ekonomisk verksamhet som medför anställning i en annan medlemsstat utan att inrätta en filial, agentur eller ett dotterbolag, måste S.EU-bolaget dock omfattas av de regler om arbetstagarnas medverkan som i förekommande fall är i kraft i den medlemsstat där anställningsorten finns, såvida inte rättsordningen för S.EU-bolagets säte föreskriver minst samma nivå av arbetstagarrepresentationsrättigheter på styrelsenivå som krävs enligt rätten på anställningsorten. Vid behov bör EU anpassa sin bolagsordning i enlighet med detta.

Om tillämplig rätt inte kan fastställas i enlighet med de principer som anges i föregående punkt, måste som ett alternativ ett förhandlingsförfarande motsvarande det som föreskrivs i artiklarna 3–7 i direktiv 2001/86/EG inledas när antalet arbetstagare i minst en medlemsstat uppnår ett visst tröskelvärde som utlöser arbetstagarrepresentationsrättigheter på styrelsenivå i den medlemsstaten, förutsatt att ett S.EU-bolag ännu inte har infört arbetstagarmedverkan eller förutsatt att uppnåendet av tröskelvärdet innebär ändringar av befintlig arbetstagarmedverkan.

Om ett befintligt nationellt bolag omvandlas till ett S.EU-bolag måste artiklarna 86l, 133 och 160l i direktiv (EU) 2017/1132 gälla i tillämpliga delar, förutsatt att redan fastställda rättigheter avseende arbetstagarnas medverkan inte kringgås.

5. Uppmuntrande av långsiktiga strategier och valfria former

För att stimulera europeiska innovativa företag, locka investeringar och skapa alternativa vägar för tillgång till kapital och finansieringsmodeller och för att förhindra omlokalisering av innovation, vilken ofta skapas med stöd av europeiska offentliga forskningsfonder, till utanför unionen, bör medlemsstaterna införa regler som gör det möjligt för företag att frivilligt och oåterkalleligen välja ytterligare rättsskyddssystem. Syftet med sådana ytterligare rättsskyddssystem bör vara att hjälpa europeiska företag som kan vilja skydda sig mot ”konkurrensdödande förvärv” och omlokalisering. Dessa system kan omfatta följande:

- åtskillnad mellan rösträtt och ekonomiska rättigheter genom olika aktieslag, inbegripet aktier med dubbla rättigheter, vetorätter och preferensaktier,

- klassificering av rösträtter som icke överlåtbara och icke ärftliga,

- vinstutdelning till investerare eller innehavare av ekonomiska rättigheter på grundval av ett avtal som är tidsbegränsat eller begränsat till belopp och som när som helst kan sägas upp av endera parten,

- begränsning av gränsöverskridande omvandling till organisationer som har valt det ytterligare rättsskyddssystemet, särskilt för lås för tillgångar.

Företag som har valt att delta i sådana ytterligare rättsskyddssystem bör kunna inkludera etiketten ”ägd av förvaltare” (”stewart-owned”) i sitt företagsnamn.

Direktiv (EU) 2017/1132 bör ändras när det gäller gränsöverskridande omvandlingar, fusioner och delningar för att göra det möjligt för medlemsstater som har valt att införa sin egen nationella bolagsform för ”steward-ownership” att begränsa den gränsöverskridande omvandlingen av en sådan nationell bolagsform till bolagsformer i andra medlemsstater som också föreskriver liknande former av ”steward-ownership”.

6. Locka och stödja talanger

Att locka kompetenta och innovativa talanger är avgörande för att driva på den ekonomiska tillväxten, främja innovation och upprätthålla konkurrenskraften på en snabbt föränderlig global marknad. Produktivitetstillväxt, innovation och social inkludering måste gå hand i hand. S.EU-ramen bör underlätta den fria rörligheten inom unionen, utan behov av mellanhänder i administrativa processer, samtidigt som tillämpliga unionsregler och nationella regler om arbets- och socialrätt respekteras. S.EU-ramen bör föreskriva valfria harmoniserade regler för hela unionen om ordningar för arbetstagarnas ekonomiska medverkan, särskilt om strukturering av aktieprogram för anställda, som främjas via en fristående rättslig enhet, och inrättandet av aktieoptionsprogram för anställda. Detta kommer att göra det möjligt för små och medelstora företag, uppstartsföretag och expanderande företag att inte bara locka talanger, uppmuntra långsiktigt engagemang och underlätta deras verksamhet på olika nationella marknader tack vare utformningen av de befintliga särskilda ramarna, utan också att främja anställdas fulla och rättvisa medverkan i det värde som de bidrar till att skapa genom sitt arbete och sitt intellektuella kapital. De harmoniserade reglerna om valfria aktieprogram och aktieoptionsprogram för anställda bör inriktas på att harmonisera de viktigaste bolagsrättsliga delarna, ramen och de strukturella inslagen i planer för anställdas finansiella medverkan, utan att det påverkar finanspolitiska regler. Följande principer måste beaktas när harmoniserade regler utformas inom ramen för S.EU:

- Som en förutsättning bör ordningar för arbetstagarnas ekonomiska medverkan under inga omständigheter ersätta eller minska den normala grundersättningen eller andra former av bidrag, såsom socialförsäkringsavgifter, utan ska vara en kompletterande förmån till alla sociala och avtalsenliga rättigheter.

- Öppenhet och demokratisk styrning måste vara grundläggande principer vid utformningen och genomförandet av sådana ordningar.

- Deltagande i sådana ordningar får inte vara diskriminerande och måste vara öppet och exklusivt för alla anställda.

- Deltagandet i sådana ordningar måste förbli frivilligt för de anställda och inrättandet av sådana ordningar måste förbli frivilligt för S.EU-bolag.

- Sådana ordningar måste åtföljas av mekanismer som skyddar de anställda mot orimliga ekonomiska risker.

Kommissionen bör, i samråd med arbetsmarknadens parter och berörda parter och på grundval av bästa praxis, utforma vägledning för S.EU-bolag för att underlätta genomförandet, öka medvetenheten om arbetstagarnas ekonomiska medverkan och säkerställa konvergens mellan medlemsstaternas ordningar för arbetstagarnas ekonomiska medverkan. Vägledningen bör innehålla information om de finansiella risker som är förknippade med ordningarna för anställda, specificera anställdas utköpsmöjligheter, demokratisk styrning och beakta effekterna på anställda.

Dessutom bör kommissionen, som en del av paketet om den 28:e ordningen, ta itu med frågor som rör den skattemässiga behandlingen av anställdas ekonomiska medverkan för att säkerställa rättslig samstämmighet och gränsöverskridande tillämplighet. Fram till dess att en unionsomfattande harmonisering har uppnåtts bör medlemsstaterna starkt uppmuntras att proaktivt anta stödåtgärder för arbetstagarnas ekonomiska medverkan, i linje med målen för S.EU-bolagsformen, för att göra den attraktiv för både arbetsgivare och arbetstagare och främja gränsöverskridande rörlighet och rättvisa.

För att stärka S.EU-bolagens innovativa kapacitet och påskynda kommersialiseringen av forskningsresultat bör lagstiftningsförslaget åtföljas av åtgärder för att främja och underlätta strukturerade partnerskap mellan S.EU-bolag och universitet, forskningsinstitut och tekniköverföringskontor. Kommissionen bör utarbeta vägledning och mallar för samarbetsavtal för sådana partnerskap och se till att de är enkla, transparenta och rättvisa för alla berörda parter.

7. Locka kapital

Medlemsstaterna bör införa harmoniserade egetkapitalliknande skuldinstrument som gör det möjligt för investerare att investera i företag utan att förvärva kontrollrättigheter över ett företag (t.ex. rätten till vinstandel, passivt delägande eller vinstrelaterade lån). Sådana egetkapitalliknande skuldinstrument bör

- skapas genom ett avtal mellan företaget och investeraren om ett kapitaltillskott; i avtalet ska det investerade kapitalbeloppet anges, en

fastställd återbetalningsdag anges och ersättning i form av fast eller rörlig ränta eller vinstandel föreskrivas,

- vara efterställda vanliga fordringar,

- behandlas som eget kapital eller kapital som ersätter eget kapital för reglerings- och redovisningsändamål.

I syfte att öka rättssäkerheten i de 27 nationella jurisdiktionerna på den inre marknaden och minska hindren för investeringar i S.EU-bolag bör kommissionen underlätta utvecklingen av standardiserade flerspråkiga mallar för bolagsordningar, aktieägaravtal och alla andra relevanta dokument för S.EU-bolag och inrätta en plattform där dessa malldokument och praktiska upplysningar görs tillgängliga på alla unionens officiella språk.

Kommissionen bör utse en expertgrupp med uppgift att utarbeta standardiserade mallar av hög kvalitet för bolagsordningar som motsvarar de harmoniserade kraven för S.EU-bolag. Expertgruppen bör bland annat inbegripa grundare, investerare och fackföreningar

Kommissionen bör utse ytterligare en expertgrupp med uppgift att utarbeta standardiserade, rättvisa och aktieägaravtalsmallar av hög kvalitet. Sådana mallar för aktieägaravtal bör skapa en balans mellan grundarnas och investerarnas intressen. Expertgruppen bör bland annat inbegripa grundare, representanter för grundare samt riskkapitalinvesterare.

Kommissionen bör stödja och bygga vidare på befintliga initiativ rörande forskning och information om europeisk och jämförande affärsrätt för att skapa förutsättningar för öppen och jämförbar information om företagsregelverket i medlemsstaterna på unionens alla officiella språk.

8. Specialiserad tvistlösning

För att påskynda tvistlösning rörande S.EU-bolag bör en alternativ specialiserad tvistlösningsmekanism inrättas. Deltagande i denna mekanism bör vara föremål för samtycke från de berörda parterna. Tvister som rör individuell och kollektiv arbetsrätt bör undantas från den mekanismen, och jurisdiktionen i sådana fall bör fastställas i enlighet med artiklarna 20–23 i förordning (EU) nr 1215/2012.

Medlemsstaterna bör dessutom överväga att inrätta en särskild panel inom sina nationella domstolar – antingen en panel inom en specifik domstol på nationell nivå eller en panel inom en specifik domstol i varje federal enhet, beroende på det nationella domstolsväsendet i fråga. Sådana paneler bör vara särskilt avsedda för att lösa civilrättsliga tvister mellan företag som rör S.EU-bolagsformen, tvister som uppstår till följd av eller i samband med förvärv av S.EU-bolag eller andelar i S.EU-bolag

och tvister mellan ett S.EU-bolag och medlemmar av dess ledning eller tillsynsråd. Medlemsstaterna bör se till att förfaranden inför sådana paneler kan ske på engelska, förutsatt att de berörda parterna samtycker till detta.

9. Konsekvensbedömning, översyn och utvärdering

Den 28:e ordningens effektivitet när det gäller att främja innovation, öka konkurrenskraften, skydda rättssäkerheten och förhindra kringgående av unionens och medlemsstaternas sociala och arbetsrättsliga normer bör kontinuerligt övervakas.

Kommissionen bör samtidigt med varje lagstiftningsförslag som rör den 28:e ordningen genomföra och offentliggöra en omfattande och transparent konsekvensbedömning, med fokus på sociala, skattemässiga och rättsliga konsekvenser samt på risken för att unionens och nationella skyddsstandarder försvagas. För att säkerställa rättssäkerhet och samstämmighet bör kommissionen också bedöma befintliga nationella modeller och bästa praxis, såsom de nationella bolagsregistrens funktion, och automatiserade digitala processer som underlättar bildandet av företag samtidigt som höga standarder för transparens och ansvarsskyldighet upprätthålls. Kommissionen bör särskilt undersöka olika sätt att optimera förfarandena för att säkerställa att hela registreringsprocessen, inbegripet ytterligare kontroller och efterlevnadskontroller, kan slutföras inom 48 timmar, utan att det påverkar rättssäkerheten och i enlighet med rättssäkerhetsgarantier.

Kommissionen bör vidare säkerställa en omfattande översyn och, vid behov, regelbunden granskning av den 28:e ordningen, inbegripet en bedömning av dess införandegrad bland företag, särskilt små och medelstora företag, uppstartsföretag och expanderande företag, dess anpassning till föränderliga affärs- och samhällsbehov, unionens konkurrenskraft, sociala skydd och sysselsättning samt dess övergripande ändamålsenlighet.

Kommissionen bör utvärdera och rapportera till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om lagstiftningsaktens potentiella inverkan på små och medelstora företags utveckling och ekonomiska tillväxt och efterlevnaden och inverkan på unionens och medlemsstaternas arbetsrätt och normer arbetstagarskydd vart fjärde år för att säkerställa förmågan till anpassning till nya utmaningar. Den rapporten bör, när så är lämpligt, åtföljas av lagstiftningsförslag för översyn.